

Hans en vangen in het buitenland

Jan Smit

Inleiding

Wijlen Henny Wiering, leermeester van Hans Nieuwenhuijsen, had Hans in het verleden al meermalen verteld dat het toch zo goed en rijk aculeaten verzamelen was in het buitenland, met name richting zuidelijk Europa. Hans ging regelmatig naar het buitenland op vakantie, maar nam nooit een net mee en verzamelde dus daar ook niet. Dat vond Henny toch wel erg jammer.

Totdat ik Hans begin 1999 vertelde dat ik van plan was in mei een week alleen naar Kreta te gaan, om daar bijen en wespen te verzamelen. Hij zei dat hij wel mee wou, om eens te kijken wat dat nou was die aculeaten in Zuid-Europa. Ik heb daarop een reis voor ons beiden geboekt.

Kreta

Op 30 april 1999 vertrokken we met vier uur vertraging, waardoor we wel fraai het koninginnedagvuurwerk onder ons konden zien op verschillende plekken in het land. We kwamen daardoor echter ook diep in de nacht aan op Kreta en moesten vervolgens nog een paar uur rijden naar Agia Galini waar ons hotel stond. Hier arriveerden we om vijf uur in de nacht. We hadden een kamer op de begane grond, met een klein eigen terrasje ervoor. Gelukkig had Hans een paar blikjes bier in de tas, die we op ons terras hebben opgedronken, in ons T-shirt. En dat op het koudst van de nacht.

De volgende ochtend, bepaald niet vroeg, ging Hans ontbijten en raakte daarbij besmet met het Psiloritisvirus. Tijdens de wandeling van het hotel naar het gebouw waar het ontbijt geserveerd werd, had je prachtig uitzicht op de besneeuwde toppen van de berg Psiloritis. Hans moest voortaan elke ochtend die berg begroeten, anders ging het volgens hem niet goed.

Op jacht

Later op de dag zijn we Agia Galini uit gereden en enkele kilometers daar buiten gestopt bij een olijfboomgaard, die vol met allerlei bloeiende planten stond, waaronder verschillende soorten orchideeën.

We gingen vangen en Hans merkte meteen op: “Je komt hier ogen te kort. Er is veel te genieten en te vangen, ongelooflijk!” Hij ving ook vrijwel meteen dé grote spinnendoder: *Cryptocheilus alternatus*. Hij zei dat hij nu begreep wat de waarde was van het vangen in het buitenland, die vormenrijkdom en die overvloed. Hij was na deze eerste stop al zeer tevreden met de vangsten. We hebben een eind verderop nog een terrein bezocht en zijn daarna vermoeid terug gereden naar het hotel. Op het terrasje van onze hotelkamer hebben we een heerlijk koel Grieks biertje gedronken (Mythos). Daarna is Hans gaan zwemmen in het zwembad van het hotel.

Figuur 1. Hans prepareert zijn vangsten. Foto Jan Smit.

Later hebben we elkaars vangsten bekeken. Hans ging meteen alles prepareren (Fig. 1). Ik bewaarde het materiaal in een plastic doos met laurierkers, waardoor het zacht bleef en ik dat thuis netjes onder de microscoop kon prepareren.

Vervolgens moest er lekker gegeten worden en werd een leuk restaurantje opgezocht. Dit werd het stramien van onze vakantie, naast het vangen vormden bier en goed eten belangrijke ingrediënten. Maar 's ochtends na het ontbijt moest Hans wel altijd eerst een bakkie (oplos-) koffie, anders kon hij niet aan de slag.

We hebben de rest van deze vang-vakantie door gebracht door met de huurauto rond te crossen over Kreta, op zoek naar allerlei leuke locaties waar we aculeaten konden vangen. We vergaten echter niet om te genieten van de verschillende fraaie landschappen en de grote diversiteit aan bloemen. Evenals van de boeren op hun ezeltjes, de schaapskuddes en de vernielzuchtige geiten. Hans zei echter: “Wie zijn wij om die mensen hun inkomsten via de geiten te willen ontzeggen.” Aan de andere kant kon hij ook lekker

smullen van geroosterde geit bij het eten, de vakantie kreeg dan ook als titel: “Kreta, the taste of goat”.

Tijdens de autoritten, of aan het eind van de middag onder het genot van een biertje en onder het eten voerden we de leukste gesprekken. Met Hans is er altijd wel iets om dieper over door te praten. Daar heb ik altijd veel van geleerd en zeer van genoten! Aan het eind van deze week hadden we veel leuke vangsten gedaan, waar we zeker mee thuis konden komen.

‘Traditie’

Dit was het begin van een soort traditie, eens in de twee jaar gingen Hans en ik in de maand mei samen een week op vangvakantie in zuid-Europa. We maakten achter elkaar de volgende bestemmingen onveilig:

- Cyprus (2001)
- Griekenland – Rhodos (2003)
- Portugal – Algarve (2005)
- Griekenland – Peloponnesos (2007).

Daarna werd het stil.

Door verschillende omstandigheden kwam het er niet meer van. Één van die omstandigheden was het feit dat Hans opa was geworden, een zeer belangrijk moment in zijn leven. Daarna was er gewoon minder tijd om samen op stap te gaan, kleinkinderen vragen veel aandacht en tijd. Bij Hans was de lust om er een week op uit te gaan ook minder geworden.

Kreta 2

In mei 2015 hebben we samen nog één keer Kreta bezocht, de foto’s bij dit verhaal zijn van die reis. Gelukkig kon ik een belofte aan Hans, gedaan voor onze eerste reis naar Kreta, waar maken. Ik had hem destijds met stelligheid valse gieren beloofd, maar we hebben er toen geeneen gezien. Deze keer wel, hij kreeg valse gieren te zien. Zijn kleinzoon zou trots op hem zijn, die was namelijk nu al dol op vogels.

Tijdens deze reis heeft Hans opnieuw de Psiloritis kunnen zien, maar nu met beduidend minder sneeuw op de toppen dan in 1999. Ook waren veel van de olijfboomgaarden een stuk minder bloemrijk dan zestien jaar eerder. Op Kreta had men intussen deels ook de gewoonte overgenomen om de grond onder de olijfbomen kaal te maken, helaas.

Toch hebben we ook deze reis genoten van het landschap, de vele bloemen en de insecten. Er waren voldoende leuke locaties waar wij op jacht konden gaan naar aculeaten (Fig. 2). En aan het eind van de middag lekker aan het bier en ’s avonds genieten van het eten.

Summary

In 1999 Hans and I have collected aculeates for the first time together in Southern Europe, at Crete. Hans experienced there the enormous wealth of species and forms. This was the start of a kind of tradition: once every few years together on a hunt for bees and wasps.

Figuur 2. Hans op jacht naar spinnendoders. Foto Jan Smit.